

Buğra Vehbi DÖNER

Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Mali Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**DOĞRUDAN E-TİCARETTE
KATMA DEĞER VERGİSİNİN
SINIR ÖTESİ UYGULAMASI**

(ÇEVİRİMİÇİ TİCARETTE KATMA DEĞER VERGİSİ)

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XIII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM **ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN VERGİLENDİRMESİNE** **İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR**

I. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN ELEKTRONİK TİCARET TANIMLARINDAKİ YERİ	6
A. Birleşmiş Milletler Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tanımı.....	7
B. Dünya Ticaret Örgütü'nün Tanımı	9
C. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün Tanımı.....	10
1. Geniş Anlamlı Tanım.....	10
2. Dar Anlamlı Tanım.....	11
D. Amerika Birleşik Devletleri Hazine Bakanlığı'nın Tanımı	11
E. Avrupa Komisyonu'nun Tanımı	11
F. Tanımların Sentezi.....	12
II. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN ELEKTRONİK TİCARETİN TÜRLERİ ARASINDAKİ YERİ	13
A. Ticaretin Tarafları Açısından Elektronik Ticaret	13

1. İşletmelerle İşletmeler Arasındaki E-ticaret.....	14
2. İşletmelerle Tüketici Arasındaki E-ticaret	15
B. Ticaretin Konusu Açısından Elektronik Ticaret	15
1. Fiziki Teslim İçeren Elektronik Ticaret	16
2. Çevrimiçi Ticaret	16
III. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN TARİHÇESİ.....	19
A. Çevrimiçi Ticaretin Matematiksel Altyapısı.....	20
B. Çevrimiçi Ticarette Elektronikten Kuantum Fiziğine	22
IV. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN GENEL İŞLEYİŞİ.....	23
A. Çevrimiçi Ticaretin İnternet Aracılığıyla Gerçekleşmesi	24
1. Veri Akışının Gerçekleşmesi	25
2. Veri Akışının Ulaşma Yeri.....	26
B. Çevrimiçi Ticaretin Internet Dışı Ağlarla Gerçekleştirilmesi	27
C. Çevrimiçi Ticaretin Geleneksel Ticaretten Farkı	28
1. Mallar Açısından Farkı	29
2. Hizmetler Açısından Farkı.....	29

İKİNCİ BÖLÜM

ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR

I. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN VERGİLENDİRİLMESİNE YÖNELİK İLKESEL YAKLAŞIMLAR.....	32
A. Kaynak (Mülkilik) İlkesi.....	33
B. Şahsilik İlkesi.....	34
C. Tarafsızlık İlkesi.....	34
1. Uluslararası Eşitlik Açısından Tarafsızlık İlkesi.....	35
2. Ticaret Türleri Açısından Tarafsızlık İlkesi.....	36
3. Sermaye İhracı Açısından Tarafsızlık İlkesi.....	37
4. Sermaye İthali Açısından Tarafsızlık İlkesi.....	37
D. Esneklik İlkesi	37

E. Verimlilik İlkesi	38
F. Kesinlik ve Basitlik İlkesi	39
G. Varış İlkesi.....	39
II. ÇEVRİMİÇİ TİCARETİN VERGİLENDİRİLMESİNE YÖNELİK	
TEORİK YAKLAŞIMLAR.....	41
A. Gümrük Moratoryumu Yaklaşımı	42
1. Siber Gümrük Yaklaşımına Pozitif Eleştiriler.....	42
2. Siber Gümrük Yaklaşımına Negatif Eleştiriler	44
B. İnternet Özgürliği Yaklaşımı.....	46
C. Bit Vergisi Yaklaşımı.....	48
D. Dijital Hizmet Vergisi Yaklaşımı	49
E. Topluluk KDV Sistemi Yaklaşımı.....	54
1. Turku Konferansı.....	55
2. Ottawa Konferansı	56

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KATMA DEĞER

VERGİSİNİN UNSURLARI

I. ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KDV'NİN KONUSU.....	60
A. Çevrimiçi Ticarette KDV Konusunun Hukuki Niteliği.....	60
1. Vergi Konusunun Eşya Hukuku Açısından Niteliği	61
2. Vergi Konusunun Fikri – Sinai Hukuk Açısından Niteliği	65
3. Vergi Konusunun Malî Hukuk Açısından Niteliği.....	70
B. Çevrimiçi Ticarette Mal Teslimi ve Hizmet İfası.....	72
1. Hizmet İfası	73
2. Hizmetin Türkiye'de Yapılması.....	75
3. Hizmetten Türkiye'de Faydalınilması	76
4. Mal Teslimi	78
C. Çevrimiçi Ticarette Faaliyet Konusunun Niteliği	81
1. Ticari Faaliyet	82

2. Sinai Faaliyet	85
3. Zirai Faaliyet.....	86
4. Serbest Meslek Faaliyeti.....	87
5. Diğer Faaliyetler	88
D. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin İstisnaları.....	89
1. İhracat İstisnası.....	89
2. Roaming İstisnası.....	93
3. Fikri-Sinai Haklara İlişkin İstisnalar.....	94
II. ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KDV'NİN VERGİYİ DOĞURAN OLAYI	96
A. Vergiyi Doğuran Olayın Gerçekleşme Zamanı.....	97
1. Hizmet İfalarında İfa Zamanı	97
2. Mal Teslimlerinde Teslim Zamanı.....	100
B. Vergiyi Doğuran Olayın Gerçekleşme Yeri.....	101
1. İşletmelerle İşletmeler Arasında	102
2. İşletmelerle Tüketiciler Arasında	107
III. ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KDV'NİN MÜKELLEFI	109
A. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin Mükellefi	110
B. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin Sorumluşu.....	111
C. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin Yüklenicisi.....	115
D. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin İndirim Mekanızması	116
E. Çevrimiçi Ticarette KDV'nin Muafiyetleri	119
IV. ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KDV MATRAHI	120
A. Matraha Dâhil Olan Unsurlar	121
B. Matraha Dâhil Olmayan Unsurlar	122
V. ÇEVRİMİÇİ TİCARETTE KDV'NİN ORANI.....	122
A. Yürürlükte Olan KDV Oranı.....	122
B. Yürürlükte Olması Gereken KDV Oranı.....	123
SONUÇ	125
KAYNAKÇA.....	133